

Journalføres hos Fylkesmannen i Hedmark

Vår dato
13.02.2009
Arkivnr.

Vår referanse
08/7949-4
Deres referanse
200500280-/DH

Fagutvalgets leder
Roger Bakkestuen, 62551216

Det kongelige miljøverndepartement
Postboks 8013 Dep

0030 Oslo

postmottak@md.dep.no

Høring om gjennomføring av Inspire-direktivet og forslag til lov om en infrastruktur for geografisk informasjon (geodataloven)

Fornyings- og administrasjonsdepartementet, FAD, har samordnet høringsvarene for Fylkesmannsembetene. FAD har knyttet til seg et rådgivende fagutvalg for kart som denne høringen er håndtert av.

Fagutvalg for kart har laget et felles høringssvar på vegne av alle fylkesmannsembetene. Embetenes ulike fagutvalg har utarbeidet felles høringssvar på vegne av embetene ved tidligere anledninger og med godt resultat.

Denne ordningen med at fagutvalgene svarer for embetene på ulike typer høringer (ofte teknisk vanskelig emner) er til diskusjon i fylkesmannsseksjonen i FAD.

Med bakgrunn i at dette ikke er en nedfelt ordning for embetene som sådan så er det nødvendig for fagutvalget og FAD å gi beskjed til alle embeter om at en et felles høringssvar ønskes utarbeidet for embetene ved denne høringen.

Dette utelukker ikke at det enkelte embete kan gi sine egne uttalelser dersom de er uenige i det som er konklusjonen i dette høringssvaret.

Gruppen som har jobbet med dette høringssvaret har deltatt på GEOFORUM sitt seminar om emnet og i referansegruppen for Norge digitalt der denne høringen var oppe som tema for et eget møte. Norges geologiske undersøkelse (NGU) har i tråd med den gode ånd for deling av informasjon innenfor Norge digitalt gitt oss tilgang til sin detaljerte gjennomgang av høringsnotatet. Vi skylder derfor å gjøre oppmerksom på at noe av det som står i dette høringsvar er omformulert fra deres gjennomgang.

Fylkesmannen deler Miljøverndepartementets syn om at:

- *"INSPIRE føyer seg godt til gjeldende norsk politikk for elektronisk forvaltning slik dette bl.a. er uttrykt i planen eNorge 2009.*
- *Norge vil kunne basere organisering og drift av INSPIRE på en formalisert videreføring og utvidelse av forvaltningssamarbeidet om offentlig geografisk informasjon som går under betegnelsen Norge digitalt."*

Fylkesmannen er også enig i departementets forslag om lovhjemling av Norge digitalt og innføringen av INSPIRE-direktivet. Forslag til lov om en infrastruktur for geografisk informasjon (geodataloven) – behovet for en egen lov. Men selv om Fylkesmannen er enig i lovhjemlingen så mener vi at valg av lovteknisk løsning er nokså utilfredsstillende drøftet og avklart i høringsnotatet.

Styrets leder:
Roger Bakkestuen GIS
koordinator

Fylkesmannen i Hedmark
Statens Hus Parkg. 36 Postboks
4034 ,N-2306 HAMAR

tel: 62551216
mobil: 94833636
roger.bakkestuen@fmhe.no

Styret i Fylkesmennenes fagutvalg for kart er oppnevnt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet

\\c01depsak.fttjenester.dep.net\\dl_fileload\$\\download\\TJENESTER\\MD40614\\641221750-5-200900016-36.doc

Fylkesmannen ønsker å sette å fokus på at det prinsipielt vil være viktig å skille mellom høring på gjennomføring av INSPIRE-direktivet (benevnes heretter som direktivet) og forslag til lov om en infrastruktur for geografisk informasjon (benevnes heretter som geodataloven)

Loven bør være en generell lov som regulerer og gir mekanismer for håndtering av geodata som en nasjonal grunnleggende infrastruktur. I kraft av en slik lov kan da direktiver som INSPIRE forankres. Geodataloven vil medføre at INSPIRE-direktivet implementeres i Norsk rett.

Kommentarer til direktivet:

Utifra innledende overordnet fokus på miljø virker det som om dette i liten grad har fokus i forhold til de tema som vektlegges i implementeringen av direktivet.

Direktivets innledende ordlyd:

” (1) Fellesskapets miljøpolitikk skal ta sikte på et høyt beskyttelsesnivå under hensyn til de forskjellige forhold som gjør seg gjeldende i de ulike regionene i Fellesskapet. Dessuten er det behov for informasjon, under dette geografisk informasjon, for å utforme og gjennomføre slik politikk og annen fellesskapspolitikk hvor miljøbeskyttelseskrav skal integreres i samsvar med traktatens artikkel 6. For å få i stand en slik integrasjon, er det nødvendig å etablere noen form for samordning mellom brukere og leverandører av informasjonen slik at informasjon og kunnskap fra ulike sektorer kan kombineres. ”

Navnet på direktivet indikerer langt høyere ambisjoner en harmonisert geodata for bruk på tvers av nasjonale grenser. ”Etablering av en infrastruktur for geografisk informasjon i Det europeiske fellesskapet (INSPIRE)”

Her er det uklarheter som gjør at det er behov for rolleavklaring generelt i forhold til direktivet og spesielt i forhold til ansvar for leveranser. For Fylkesmannens del vil det være nødvendig å få klarlagt hva som ligger i definisjonene i vedlegg 1-3. Og i denne sammenheng få en vurdering av ansvar for gjennomføring av statlig politikk på dette området, herunder tilsyn-, rådgivning- og veiledningsoppgaver. På bakgrunn av det materialet vi har hatt tilgang til i høringsprosessen er det derfor ikke mulig å anslå personalmessige eller økonomiske konsekvenser av direktivet.

Fylkesmannen ser at det generelt vil være ønskelig med løsninger som kan gi bedre data for forvaltning i grenseområdene til våre naboland som omfattes av direktivet. Dette er etterspurt men dagens muligheter for tilgang begrenses av økonomiske så vel praktiske forhold. Data er ikke harmonisert slik at de kan vises og analyseres på i sammenheng. Her vil det da være viktig at de respektive fagetater på nasjonalt nivå oppfordres og gis mulighet til å være med å påvirke arbeidet innenfor arbeidsgruppene i INSPIRE slik at de data som det skal gis tilgang på har et innhold og en oppløsning som vil være hensiktsmessig for vår bruk.

Kommentarer til ny geodatalov:

§ 1 Formål

Det er viktig at det er den nasjonale geografiske infrastrukturen i Norge som må ligge til grunn for det vi tilbyr inn i en europeisk geografisk infrastruktur. Hvorvidt infrastrukturen skal inngå i formålsparagrafen eller dette skal ligge i en annen paragraf er kanskje ikke avgjørende, men det er viktig å få fram at hovedformålet med en geodatalov er nettopp mekanismer for håndtering av en nasjonal infrastruktur for geografiske data.

§2 Virkeområde må defineres konkret og ha 1 (en) definisjon.

Geografisk virkeområde; Dette burde da innebære en geografisk stedfesting av virkeområde.

Begrunnelsen for å ha en egen geodatalov er at dens virkeområde vil være hele det norske territorialområde, mens f.eks. ny plan- og bygningslov er begrenset til å gjelde ut til én nautisk mil utenfor grunnlinjen. Man kunne imidlertid ha et eget kapittel i ny plan- og bygningslov om geodata. Dette kapittel kunne der ha et eget virkeområde. Vi mener allikevel at en implementering av direktivet i plan og bygningsloven ikke er en god løsning da en geodatalov vil kunne ha et bredere og mer allmenngyldig virkning for fagområdet. Men kommentarene over viser at det bør ligge en mer tungtveiende grunn og dokumentasjon til forarbeidene med kommentarer som beskriver formål grunnlag og virkeområde for loven.

Videre savner vi egne bestemmelser om forholdet til annen lovgivning, blant annet om rangforholdet til andre særlover og om forholdet til forvaltningsloven og klageadgang. Legges i § 2 eventuelt til § 9 Ikraftsetting og overgangsregler.

§ 3 Definisjoner

a) Forvaltning, drift og vedlikehold er de bærende elementer i dagens avtaleverk for å holde liv i de datasett som er satt i drift. På dette punkt er de nasjonale ambisjoner langt større en det som legges til grunn i direktivet og det er dette som bør være førende.

b) Statens geodatamyndighet: Fylkesmannen anerkjenner Statens kartverk som det innlysende faglige valg på dette området. Men dette krever tydelige rolleavklaringer i forholdet mellom det arbeidet som tilligger ND og det som går på håndheving av en ny geodatalov.

§ 4 Samarbeidet Norge Digitalt

Fylkesmannen mener at virkningen av en lovfesting av Norge digitalt, ND, samarbeidet ikke er grundig nok utredet på nåværende tidspunkt. Det er på den ene side viktig å få på plass mekanismer for å håndtere de tilfeller der samarbeidsløsningen ikke vinner frem og enkeltparter blokkerer for videre fremdrift. På den annen side er det behov for å vurdere nærmere hvordan en overgang fra samarbeid til lovpålagt oppgave vil påvirke dagens samarbeid.

I forhold til parter som er listet opp under paragrafen er det også viktig å avklare forholdet som går på konkurransevidende forhold i forhold til parter som har både offentlig ansvar og krav til inntjening som privat aktør.

I merknadene til denne paragrafen mangler en grunnleggende beskrivelse av strukturen i ND. Herunder myndighet til beslutning og forholdet mellom beslutningsmyndighet og statens geodatamyndighet. Den beskrivelsen som ligger i kapittel 7.2 *Norge digitalt – bakgrunn og organisering* er ikke korrekt i forhold til de beslutningslinjer som ligger i organiseringen av ND. I tillegg bør mekanismer for håndtering av klage og klagehåndtering beskrives.

Forholdet mellom ND og GEOVEKST-samarbeidet som er grunnlaget for Forvaltning Drift og Vedlikehold av detaljert basis geodata på land er ikke beskrevet.

I alle sammenhenger frem til nå er det skilt på GEOVEKST og ND. Dette må i denne sammenheng avklares og eventuelt klart defineres i forhold til rolle og rettigheter

I ND skilles det videre på basis, tema, og plandata. Dette må gjenspeiles og beskrives og hører mest naturlig hjemme som en forskrift til loven.

Avtaler for forvaltning, drift og vedlikehold er bærende elementer i grunnlaget for ND og dette må videreføres for at samarbeidet skal være interessant.

§ 5 - 8

Bør kunne hjemles i forskrift

Begreper som er vanskelig tilgjengelige bør med i ordforklaringslisten.

Immaterialrettigheter – ”intellectual property rights”. Det er her uklart hva som legges i dette begrepet for geografiske data.

Ordet Interoperabilitet, § 7, vil for mange gi liten mening vil kunne skape unødvendig avstand. Lovforståelse kan være vanskelig nok i seg selv om ikke ordbruken også er vanskelig. Ordet må forklares i teksten og bør da ikke stå som overskrift for en paragraf. Det bør søkes å finne overskrifter som gir mening uten for lange forklaringer.

Generelt bør alle formuleringer som går på den teknisk gjennomføring av direktivet kunne forankres som forskrifter og ikke ligge i loven utover de formelle bestemmelser som kreves for implementeringen

Med hilsen

Roger Bakkestuen

Leder

Fagutvalg for kart

Kopi:

Postmottak Fylkesmannsembetene

Postmottak Fornyings- og administrasjonsdepartementet